

Reg. č. 74

Nejvyšší soud ČR
usnesení sp. zn. 21 Cdo 2972/2013
ze dne 30. 9. 2014

Elektronická dražba nemovitosti provedená soudním exekutorem prostřednictvím internetové stránky dražeb

Předpisy:

zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (§ 28, 45, 69)

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (§ 134, 254, 267, 336a, 336b až 336n, 336o)

vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (§ 2, 11)

vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., kterou se vydává jednací řád pro okresní a krajské soudy, ve znění do 31. 12. 2012 (§ 62)

Judikatura:

usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 682/2000

rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2706/2004

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 791/98

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 407/2002

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2345/2005

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2006/2006

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2737/2012

I. Před nařízením elektronické dražby zajistí soud splnění technických podmínek pro uskutečnění elektronické dražby. Soud musí disponovat technickým zařízením nebo programovým vybavením, případně jejich součástmi, které jsou spojeny se sítí nebo službou elektronických komunikací a umožňují prostřednictvím této sítě nebo služby provádění úkonů v elektronické podobě, včetně zpracování zahrnujícího digitální kompresi a uchování dat, technické zařízení, prostřednictvím kterého bude

realizována elektronická dražba, musí splňovat podmínky přijímání a odesílání podání opatřených zaručeným (uznávaným) elektronickým podpisem, musí zajistit zaznamenávání přesného data a času doručených podání, stálý přístup všech účastníků dražebního jednání ke všem provedeným úkonům soudu a účastníků a rozhodnutím soudu v průběhu dražebního jednání. Technické zařízení musí zabezpečit obecně dostupnou elektronickou komunikaci, musí být slučitelné s běžně užívanými informačními a komunikačními technologiemi a mělo by být atestováno v atestačním zařízení. Elektronickým prostředkem, kterého lze využít k elektronické dražbě, je zejména internet a e-mail. Soud musí zajistit, aby v případě poruchy technického zařízení či jeho výpadku v průběhu dražby bylo zajištěno okamžité odstranění závady tak, aby mohla elektronická dražba pokračovat se všemi účastníky řízení. Vzhledem k tomu, že k dražbě nemovitosti soud nařídí jednání, musí soud při nařízení elektronické dražby dále zajistit, aby dražební jednání proběhlo veřejně. Znamená to mimo jiné, že musí být zajištěno, aby měl každý, kdo se chce zúčastnit elektronické dražby, přístup ke všem údajům o probíhající dražbě, aby se mohl přihlásit jako veřejnost do probíhajícího elektronického jednání a mohl podle § 336j odst. 2 o. s. ř. případně vznést proti příklepu námitky. Uvedené se logicky vztahuje i na elektronickou dražbu prováděnou soudním exekutorem.

II. Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 336o odst. 3 o. s. ř. pro elektronickou dražbu platí ustanovení § 336b až 336n o. s. ř. „obdobně“, je třeba za protokol „obdobný“, který nahrazuje jak (soudní) protokol o jednání, tak i protokol ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění účinném do 31. 12. 2012, považovat elektronický záznam o dražbě (o jejím průběhu), opatřený takovými prvky ochrany, které znemožňují jakoukoliv manipulaci (zásah do elektronických dat) s tímto záznamem (protokolem), a to jak v průběhu, tak po dokončení dražebního jednání tak, aby i dodatečně mohlo být věrohodně zjištěno (ověřeno), jaký byl skutečný průběh dražby.

Nejvyšší soud rozhodl v exekuční věci oprávněné ČKP proti povinnému G. S., za účasti dražitele M. I., s. r. o., a vydražitele statutárního města O., pro 19 550 Kč s příslušenstvím, prodejem nemovitostí, vedené u soudního exekutora JUDr. T. V. pod sp. zn. xxx, o dovolání dražitele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. května 2013, čj. 66 Co 389/2013-146. Napadené usnesení krajského soudu čj. 66 Co 389/2013-146 se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Usnesením ze dne 25. 1. 2012, čj. xxx, ve znění opravného usnesení ze dne 1. 2. 2012, čj. xxx, Mgr. R. M., exekutorský kandidát pověřený soudním exekutorem JUDr. T. V., Exekutorský úřad P. (dále též jen „exekutor“), udělil při elektronické dražbě konané dne 25. 1. 2012 vydražiteli statutárnímu městu O. příklep na vydražených nemovitostech (ve výroku specifikovaných) za nejvyšší podání ve výši 1 330 333 Kč a rozhodl, že lhůta k zaplacení nejvyššího podání se stanoví do 15 dnů ode dne doručení vyznění o právní moci tohoto usnesení s tím, že na nejvyšší podání se započítává vydražitelem složená jistota 80 000 Kč. V odůvodnění tohoto usnesení mimo jiné uvedl, že při dražebním jednání byly vzneseny námitky dražitelem M. I., s. r. o., proti udělení příklepu uvedenému vydražiteli, že námitkám odůvodněným chybně v elektronickém systému nebylo vyhověno z důvodu, že chyba na počítači uživatele není zaviněním provozovatele systému elektronické dražby, že dražba proběhla řádně, že námitky byly zaprotokolovány a že dražební jistota bude vrácena až po právní moci usnesení o příklepu. Proto soudní exekutor podle § 336j o. s. ř. vydražiteli udělil příklep.

K odvolání dražitele M. I., s. r. o. (dále jen „dražitel“), Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 28. 5. 2013, čj. 66 Co 389/2013-146, shora označené usnesení potvrdil. Odvolací soud zjistil z vyjádření společnosti T. Czech Republic, a. s., ze dne 29. 2. 2012, zaslaného dražiteli k jeho stížnosti, že dne 25. 1. 2012 u přípojky xxx (telefonní číslo dražitele) neevdují nahlášenou poruchu, a dále z vyjádření provozovatele elektronické dražby společnosti A., s. r. o., ze dne 21. 12. 2012 zjistil, že dne 25. 1. 2012 provedl celkem 29 elektronických on-line dražeb, které probíhaly od 13.00 hod. do 15.16 hod. a nebyl zaznamenán žádný výpadek systému, serverů nebo přenosu dat na straně provozovatele ani u jiných dražitelů či exekutora, vyjma údajného výpadku u dražby v projednávané věci, že lze jen spekulovat, proč vydražitel neviděl poslední platné podání a viděl až výzvu k podání námitek, protože časový údaj je předán webovému prohlížeči, který následně provádí samotné odečítání času. To však probíhá na straně webového prohlížeče dražitele a v případě, že čas nadále nebyl odečítán, jedná se vždy o problém způsobený na straně dražitele.

Není tedy možné, aby problém s odpočtem času byl způsoben chybou na serverech okdrazby.cz. Jsou možné pouze tři varianty chyby, přičemž ani jedna možná chyba není zaviněná provozovatelem serveru, exekutorem či jiným dražitelem, je možná pouze u příslušného dražitele. Na možnost selhání technického zařízení počítače, přenosu dat atd. u dražitele upozorňují mimo jiné všeobecné obchodní podmínky a je na jeho uvážení, jak si zajistí případné náhradní

řešení či zařízení. Argument dražitele, že neviděl odpočtový čas, ale přesto došlo k reloadu stránky s blokem pro podání námítky, kterou následně učinil, je nemožný. V daném čase nebyly zaznamenány žádné ataky hackerů či pokusy o „hacknutí“ systému okdrazby.cz.

Při právním posouzení věci odvolací soud vyšel z ustanovení § 69 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, z ustanovení § 336j, § 336k odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), z ustálené judikatury Nejvyššího soudu (viz usnesení ze dne 23. května 2007, sp. zn. 20 Cdo 2006/2006) a k námitce dražitele, že při dražbě došlo k chybě elektronického systému, takže neměl možnost reagovat na poslední příhoz vydražitele, neboť ten se mu nezobrazil na monitoru počítače, z něhož při dražbě činil úkony, uvedl, že z obsahu spisu nevyplývá žádné porušení zákonných ustanovení při nařízení dražebního jednání anebo při provedení dražby, že na případné námítky proti udělení příklepu byli účastníci dražebního jednání dotázáni v souladu s ustanovením § 336j odst. 2 o. s. ř. a že podaným námitkám dražitele exekutor správně nevyhověl, když z uvedených vyjádření vyplývá, že nebyla evidována žádná porucha ani nebyl zaznamenán výpadek systému, serverů nebo přenosu dat na straně provozovatele ani u jiných dražitelů či soudního exekutora; pokud tedy došlo k jakékoliv chybě při elektronické komunikaci, muselo k ní dojít na straně dražitele.

Poukaz dražitele na to, že při jiných (konkrétně vyjmenovaných) elektronických dražbách na portálu www.okdrazby.cz. došlo k výpadku přenosu dat, nemůže podle odvolacího soudu obstát, neboť se netýkají projednávané věci, navíc v označených případech byly závady v elektronické komunikaci objektivně zjištěny, provozovatelem serveru či soudním exekutorem uznány a dražby proběhly znovu od začátku nebo se v nich po odstranění závady pokračovalo. popř. bylo jejich konání odloženo, přičemž ve všech uvedených případech byli o závadách všichni zúčastnění informováni. V projednávané věci však existenci závady v elektronické komunikaci namítá pouze dražitel, což svědčí spíše pro závěr, že se jednalo o závadu na jeho straně; došlo-li by skutečně k uvedené závadě v komunikaci na straně provozovatele, popř. soudního exekutora, pak by se nutně musela projevit u všech zúčastněných dražitelů.

Dále odvolací soud dodal, že měl-li dražitel před konáním této elektronické dražby negativní zkušenosti a pochybnosti o správném fungování systému elektronické dražby, mohl využít možnosti přístupu k technickému vybavení v sídle exekutorského úřadu (viz odst. XV., bod 3. dražební vyhlášky). Uzavřel, že usnesení, jímž byl vydražiteli udělen příklep na vydražené nemovitosti, je zcela